

Jaarverslag 2024 Stichting Haagvalken

Inleiding

Stichting Haagvalken is opgericht op 12 september 2016 en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 66860695. Sinds 20 december 2016 is de stichting een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

Doelstellingen van de Stichting Haagvalken

De stichting heeft ten doel het bevorderen van cultuur, kunst en natuurbehoud en de daaraan dienstbare educatie. De stichting heeft geen winstoogmerk.

Gang van zaken in het boekjaar

De volgende projecten werden gerealiseerd dan wel opgestart:

Gerealiseerde projecten:

Zuid-Hollands Landschap

Kwaliteitsimpuls Boezemlanden Krimpenerwaard

Met het meerjarige project voor de Boezemlanden in de Krimpenerwaard zet het Zuid-Hollands Landschap zich in om stap voor stap toe te werken naar herstel van de oorspronkelijke biodiversiteit. Het project heeft als doel om verdere achteruitgang van de oorspronkelijke natte schraallanden te voorkomen. Binnen het project is oog voor versterking van groeiplaatsen en wordt er een serieuze inspanning geleverd om kenmerkende plantensoorten die gaandeweg de jaren zijn verdwenen te herintroduceren. Hoe soortenrijker deze brongebieden als zaadbank zijn, des te soortenrijker ook de nieuw te ontwikkelen natte schraallanden in de omgeving zullen zijn.

De blokboezems in de Krimpenerwaard zijn qua historie en natuurwaarden van zeer groot belang en zijn allen in beheer van het ZHL. Herstel van de kwaliteit van de bestaande relicten nat schraalland is urgent voor behoud en verdere verspreiding van de kenmerkende plantensoorten als orchideeën, Spaanse ruiter en de blonde zegge. De huidige gebieden vormen de laatste bronpopulaties van schraallandsoorten in de regio. Per boezemland is een plan opgezet om de natuurwaarde & biodiversiteit te herstellen naar de situatie van voor 1950. Met als doel botanische rijkdom in natte schraallanden en bloemrijke hooilanden.

Voor herstel van de historische blokboezems en versterking van de biodiversiteit is het ZHL grotendeels afhankelijk van betrokken donateurs en (particuliere) vermogensfondsen. De herstelmaatregelen en uitvoering van het ontwikkelingsbeheer vergen een kostbare inzet over een periode van vijf jaar. Na herstel en de kwaliteitsimpuls kan het beheer met reguliere beheergelden worden voortgezet.

Stichting Haagvalken financiert het herstel van de boezemlanden voor een periode van vijf jaar, de termijnfinanciering is gestart in 2023.

HNTjong

Allemaal Beestjes

Stichting Haagvalken en HNTjong hebben sinds het jaar 2017 een mooie samenwerking met elkaar. De stichting heeft meermaals voorstellingen van HNTjong ondersteund die anders niet mogelijk waren. Van kleinere klassenprojecten in het basisonderwijs, tot grotere projecten zoals de voorstelling Trojan Wars die in vele theaters in Nederland te zien was. In het jaar 2023 heeft de stichting de kleutervoorstelling voor in de klas *Allemaal Beestjes* gefinancierd. De doelstellingen van dit project waren de volgende:

- Jonge kinderen/kleuters die niet met school naar theater kunnen gaan met een voorstelling in aanraking brengen, gewoon op school
- Jonge kinderen laten kennismaken met het fascinerende en wonderlijke van kleine beestjes in de natuur/biologisch bewustzijn creëren
- Actief leren meedoen in een theatrale vertelling en zo verbeelding en nieuwsgierigheid stimuleren.

Deze klassenvoorstelling was in het boekjaar 2023 een dermate groot succes dat voor het boekjaar 2024 geen nieuw klassenproject is ontwikkeld; de voorstelling is in het voorjaar 2024 nog 52 keer doorgespeeld verspreid over Den Haag.

HNTjong

Romeo & Julia

In het boekjaar 2024 speelde de voorstelling *Romeo & Julia*, een remake van Shakespeares beroemde verhaal over liefde, vriendschap en verraad en deze keer met de smaak van Bollywood. Het is het spetterende verhaal over hopeloze liefde en onmogelijke keuzes. Wat als je grote liefde een pad kiest dat jij niet kunt volgen. Kan je dan nog aan het noodlot ontsnappen en een eigen leven opbouwen? De makers creëerden een nieuw eigentijds universum, geïnspireerd op de belangrijkste momenten uit *Romeo & Julia*, met dans van hiphop choreograaf Shailesh Bahoran - Illusionary Rockaz Company.

Naast een 13-koppig professioneel danser- en acteursteam was er per Haagse voorstelling plek voor een groep van tien tot twintig Haagse vrijetijds-dansers. Dit werd een zo divers mogelijke groep amateurdansers - in leeftijd, dansstijl en niveau. Samen met de betrokken professionals creëerden ze onder de begeleiding van choreograaf Shailesh Bahoran energieke scènes.

Doelen:

- Een spectaculair gemonteerde familievoorstelling realiseren; in de zomer van 2024 exclusief in, voor en met Den Haag.
- Haagse vrijetijds-dansers kennis laten maken met Het Nationale Theater en vice versa, ze een plek bieden om hun eigen werk te tonen.
- Publieksvergroting en verbreding door het bereiken van andere netwerken via de vrijetijds-dansers en dansscholen.

Na de zomer ging de voorstelling op tournee door het land. Er waren daar 35 voorstellingen die vanaf dat moment uitsluitend werden gespeeld en gedanst door het 13-koppige professionele acteurs- en dansteam.

Stichting Haagvalken heeft de financiële realisatie van het participatietraject aangaande de vrijetijds-dansers in de voorstellingen in Den Haag voor haar rekening genomen.

Staatsbosbeheer

Hydrologisch herstelplan Reuselse Moeren

De Reuselse Moeren zijn gelegen in de gemeente Reusel-De Mierden, in de provincie Noord-Brabant. De huidige Reuselse Moeren zijn 160 hectare groot en in beheer van Staatsbosbeheer. Het betreft een restant van een doorstroomhoogveen dat vroeger behoorde tot een veel groter grensoverschrijdend hoogveengebied, gelegen op een zandrug die in westelijke richting afhelt. Tot en met de jaren '50 van de vorige eeuw is het veen systematisch afgegraven in het kader van het winnen van brandstof (turf) en ontginning ten behoeve van de landbouw.

Vanwege de bijzondere natuurwaarden is het gebied aangewezen als Natte Natuurparel en onderdeel van het Natuur Netwerk Brabant (NNB). Het gebied vormt nog altijd een belangrijk leefgebied voor tal van zeldzame planten- en diersoorten. Als gevolg van voortschrijdende verdroging, versterkt door verandering van het klimaat, gaat het leefgebied van deze en andere plant- en diersoorten snel achteruit. Gentiaanblauwtje en heideblauwtje zijn al verdwenen, terwijl de hoogveenglanslibel op het punt staat te verdwijnen, omdat aanwezige veenputjes sinds 2018 bijna elke zomer droogvallen.

De verdroging heeft in een groot deel van het gebied bovendien gezorgd voor dominantie van hoog opgaande wilde gagel en pijpenstrootje. Ook rukken berken steeds verder op ten koste van heide en hoogveenbiotoop. Dit zorgt ervoor dat er geen positieve ontwikkeling op kan treden in de vegetatie. De beschaduwing belemmert de groei van veenmossen en karakteristieke hoogveensoorten, waardoor het aantal plant- en diersoorten terugloopt.

Om het gebied als duurzame groeiplaats en leefgebied van kenmerkende soorten en gemeenschappen te kunnen behouden, zijn acute herstelmaatregelen noodzakelijk in het gebied zelf. Daarom heeft Stichting Bargerveen, in samenwerking met de Bosgroep Zuid Nederland en

Staatsbosbeheer recent een landschapsecologische systeemanalyse (LESA) uitgevoerd, waarbij in kaart is gebracht hoe het watersysteem in en om het gebied werkt en welke herstelmaatregelen nodig zijn. Op basis daarvan is samen met Staatsbosbeheer een inrichtingsplan gemaakt om verdere verdroging van het gebied te stoppen. Stichting Haagvalken financiert de herstelmaatregelen die nodig zijn voor de waterhuishouding in de Reuselse Moeren.

Vogelbescherming

Twee projecten in de Zuidwestelijke Delta

De Zuidwestelijke Delta is als nationaal en internationaal topgebied van levensbelang voor broedende, pleisterende en overwinterende vogels. Helaas is het gebied in de afgelopen zeventig jaar enorm veranderd. Veel kenmerkende soorten van het gebied gaan steeds verder achteruit.

Vogelbescherming zet zich in voor de bescherming van soorten als strandplevier, grote stern, kluut, wulp, tureluur en geoorde fuut - en dus voor meer natuur in de Zuidwestelijke Delta.

Ooit was de Zuidwestelijke Delta één van de grootste natuurlijke rivierdelta's in Europa.

Tegenwoordig is het een ingericht en grotendeels getemd landschap. De invloed van zout water is afgenomen en in veel grote wateren is er geen eb en vloed meer, waardoor slikken en schorren verdwenen. Ook recreatie, visserij en windparken maken het voor vogels steeds moeilijker om er te overleven.

Dintelse Gorzen

Na de aanleg van de Philipsdam in 1987 veranderde het Krammer-Volkerak van een brakwater-getijdegebied in een afgesloten zeearm. Zo werd het minder geschikt voor kustbroedvogels als bontbekplevier, strandplevier en kluut. Ter compensatie werden broedeilanden aangelegd, maar helaas zijn die in de loop der jaren dichtgegroeid. Toen de Zuidwestelijke Delta nog een natuurlijke rivierdelta was, werd er voortdurend zand afgezet en weer weggeslagen. Eilanden ontstonden en verdwenen weer. Ze waren ideaal als broedgebied voor kustbroedvogels. Door de aanleg van de Deltawerken werd zout water zoet, de invloed van eb en vloed nam drastisch af. Veel broedlocaties voor kustvogels verdwenen. Hierdoor zijn de kustbroedvogels sterk in aantal achteruitgegaan.

In 1989-99 zijn verschillende eilanden en vooroevers aangelegd als broedlocatie voor kustvogels die al snel dankbaar gebruik maakten van de schaars begroeide zandplaten en oevers. Ook meeuwen, visdief en dwergstern wisten de nieuwe broedgebieden te waarderen.

Tegenwoordig zijn veel eilanden in het Krammer-Volkerak begroeid geraakt, waardoor ze ongeschikt werden voor broedvogels. Tot overmaat van ramp heeft de vos zijn intrede gedaan in het gebied. Dit geldt ook voor de eilanden langs de Dintelse Gorzen.

Stichting Haagvalken financiert het herstel van één eiland. De begroeiing wordt verwijderd, er wordt een verse laag schelpen aangebracht en rondom komt een raster met schrikdraad om de vos buiten te houden.

Ellewoutsdijk, als vervanging van Noordervroon

In ons Jaarverslag 2023 meldden we over de financiering van het herstellen van een aantal delen van het Noordervroon. Aangezien de provincie de financiering hiervan op zich heeft genomen heeft Stichting Haagvalken de financiering van het herstel van één van de eilanden uit het project Ellewoutsdijk op zich genomen voor hetzelfde bedrag als voor Noordervroon.

Door erosie als gevolg van golfslag zijn in de afgelopen decennia verschillende (schier)eilanden verloren gegaan binnen de inlaag 1887 bij Ellewoutsdijk. De eilanden zijn van groot belang als broedlocatie voor kustbroedvogels. Een inlaag ontstaat als een reservewaterkering - een inlaagdijk - wordt aangelegd áchter de zeedijk, in het binnenland. Uit inlaag 1887 is in de negentiende eeuw klei gewonnen voor de aanleg van de reservedijk. Hierdoor is een uitgediept gebied ontstaan met een afwisseling van water en grasland. Bij hoog water is het drassige zilte grasland met zijn sloten en poelen een toevluchtsoord voor diverse steltlopers en in het voorjaar is het een geliefd broedgebied. Door het hoge water eroderen de oevers. Na verloop van tijd bestaat een inlaag dus vooral uit open water. In de afgelopen jaren is hierdoor veel broedhabitat verloren gegaan.

Stichting Haagvalken financiert het herstel van één van de broedeilanden. Natuurmonumenten, eigenaar en beheerder van inlaag 1887, voert het herstel uit. Het plan is om het eiland in het najaar van 2025 te realiseren.

Geldersch Landschap & Kasteelen
Bosrevitaliseringsproject

Op de Zuidoost Veluwe is in het boekjaar invulling gegeven aan een bosverjongingsproject. Een aantal percelen met onder andere Lariks en Fijnspar waren hier aangetast door insecten waardoor er grote gaten vielen in deze percelen. Omdat hier natuurlijke verjonging erg moeizaam verloopt, was het noodzakelijk om jonge bomen aan te gaan planten. Om wildvraat te voorkomen dienden de jonge bomen te worden beschermd door rasters. Door het aanbrengen van nieuwe boomsoorten, zal het bos hier ook meer klimaatbestendig worden. Er is gewerkt met uitsluitend inheemse soorten die FSC gekeurd zijn.

Stichting Haagvalken heeft de de aanplant van de jonge bomen inclusief rasters gefinancierd. Als *feestelijke aftrap* werd er op 19 maart 2024 een boomplantdag georganiseerd met basisschoolleerlingen uit de omgeving. Het project is in december 2024 afgerond.

Een klein project

Dinka School in Arusha, Tanzania

Stichting Haagvalken verstrekt voor een periode van vijf jaar (vanaf 2019) een subsidie aan Stichting St(h)erk Foundation voor de ondersteuning van de *Dinka School* in Arusha, Tanzania. De school biedt kwalitatief beter lager onderwijs dan er nu beschikbaar is in de omgeving. Daarnaast biedt zij ook onderdak. Zij bieden kinderen naast goed onderwijs ook veiligheid en bereiden hen voor op een betere toekomst. *Dinka School* richt zich ook op het bevorderen van lokale werkgelegenheid in de regio van Arusha. Het gaat om 165 kinderen.

Vooruitzichten

De werkzaamheden van het stichtingsbestuur zijn voor het jaar 2025 wederom gericht op projecten die voldoen aan de doelstellingen van de stichting.

Financiële resultaten

Jaarrekening 2024

Balans	31-12-2024	31-12-2023		31-12-2024	31-12-2023
Bank	383.048,94	409.007,46	Doelvermogen	192.298,94	162.957,46
			Crediteuren	190.750,00	246.050,00
Totaal	383.048,94	409.007,46	Totaal	383.048,94	409.007,46
Resultatenrekening	2024	2023		2043	2023
Toevoeging doelvermogen	29.341,48	19.833,57	Schenkeningen	160.000,00	125.000,00
Projecten	135.500,00	107.100,00	Bankrente	4.974,36	2.066,23
Bankkosten	132,88	132,66			
Totaal	164.974,36	127.066,23	Totaal	164.974,36	127.066,23

Goedkeuring jaarrekening 2024

De jaarrekening is goedgekeurd in de bestuursvergadering van 3 juli 2025

Y.M.J. Lampe Voorzitter

W.P. Kerkhof Secretaris

J. Bergwerff Penningmeester